Data publikacji: 13.12.2018

37. rocznica wprowadzenia stanu wojennego w Polsce

Dzisiaj o godzinie 18.00 w kościele pod wezwaniem św. Jakuba i NMP Matki Kościoła odprawiona zostanie msza święta w intencji ofiar stanu wojennego. Po nabożeństwie, pod pomnikiem „Solidarności” złożone zostaną kwiaty.

W niedzielę 13 grudnia 1981 roku wprowadzono w Polsce stan wojenny, który obowiązywał do 22 lipca 1983 roku. Na ulice wyjechały czołgi i transportery opancerzone, pojawili się uzbrojeni żołnierze. W nocy z 12 na 13 grudnia 1981 roku, nie czekając nawet na formalne uchwalenie przez Radę Państwa dekretu o stanie wojennym, grupy funkcjonariuszy MO i SB przystąpiły do zajmowania siedzib regionalnych „Solidarności” oraz zatrzymywania jej działaczy. Większość Polaków o wprowadzeniu stanu wojennego dowiedziała się z radiowo-telewizyjnego wystąpienia generała Wojciecha Jaruzelskiego. Działalność większości organizacji społecznych, w tym wszystkich związków zawodowych została zawieszona. Zawieszono również większość tytułów prasowych. Z gazet centralnych wydawano jedynie „Trybunę Ludu” i „Żołnierza Wolności”, a w terenie kilka lokalnych dzienników Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Wśród internowanych 13 grudnia znalazła się większość przywódców „Solidarności” z Lechem Wałęsą na czele. Łącznie, w całym okresie stanu wojennego internowano blisko 10 tysięcy ludzi. Na ulice największych miast skierowano prawie 100 tysięcy żołnierzy i milicjantów, których wyposażono w kilka tysięcy czołgów, transporterów opancerzonych i wozów bojowych. Część z nich wzięła udział w pacyfikacji kilkudziesięciu zakładów pracy, w których doszło do strajków okupacyjnych. Najbardziej dramatyczny przebieg miała akcja milicji i wojska w Kopalni „Wujek”, gdzie zastrzelono dziewięciu górników.

Na podstawie dekretu o stanie wojennym wprowadzono oficjalną cenzurę korespondencji, zawieszono podstawowe prawa obywatelskie oraz wprowadzono tryb doraźny w sądach. Szczególnie dolegliwe dla ludności stało się przerwanie łączności telefonicznej, co w niektórych ośrodkach trwało aż do stycznia 1982 roku. W Warszawie, Krakowie, Łodzi i Gdańsku oraz w kilku innych ośrodkach, w grudniu 1981 roku doszło do demonstracji ulicznych. Niektórym z zatrzymanych uczestników zamieszek, a przede wszystkim

przywódcom strajków urządzano procesy w trybie przyspieszonym. Zapadały w nich wyroki od kilku miesięcy do 10 lat więzienia.

Manifestacje uliczne stały się jedną z najważniejszych form oporu wobec stanu wojennego, a ich apogeum miało miejsce 31 sierpnia 1982 roku. Tego dnia demonstrowano w co najmniej 66 miastach na terenie 34 województw. W całym kraju zginęło kilka osób, kilkaset zostało rannych. Za udział w demonstracjach zatrzymano w sumie ponad pięć tysięcy ludzi, z których ponad trzy tysiące postawiono przed kolegiami ds. wykroczeń, a 126 wytoczono procesy.

12 grudnia 1982 roku, w przemówieniu telewizyjnym, generał Jaruzelski poinformował, że zdaniem Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego powstały warunki dla zawieszenia stanu wojennego. W ślad za tym 19 grudnia Rada Państwa podjęła decyzję o zawieszeniu z dniem 31 grudnia 1982 roku stanu wojennego na całym terytorium PRL. Zwolniono wówczas około 1,5 tys. internowanych, ale w więzieniach pozostali ludzie skazani za działalność opozycyjną w okresie stanu wojennego oraz 11 internowanych dotąd czołowych działaczy „Solidarności" i KSS KOR. Jednak mimo zawieszenia, a następnie z dniem 22 lipca 1983 roku ostatecznego zniesienia stanu wojennego, większość przepisów ograniczających swobody obywatelskie pozostała w mocy. Zasadnicze zmiany w tym zakresie nastąpiły dopiero w 1989 roku.

Źródło: https://www.brzesko.pl/aktualnosc/70532,37-rocznica-wprowadzenia-stanu-wojennego-w-polsce

Data wydruku: 2026-11-24 08:02:00